

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 3458 (heute: Budapest)

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. II. Pars I. Wien 1799.

67

C O D I C E S

68

tuor columnas luculente, nitideque scriptus, coloribus distinctus, et quondam Collegii S. J. Viennae continet *Libros Geneseos et Exodo e versione vulgata cum Glossa ordinaria et interlineari*. Singularis hic est Partium dispositio, multoque operosior inquisitio, quam nunc in *Bibliis glossatis* impressis habeatur. Initium αινηγαφως ita: *Cum omnes diuinos libros legimus in tanta multitudine uerorum intellectuum qui de paucis verbis eruuntur &c.* Ita bis per X. Articulos isagogicos proceditur usque ad *Geneseos* principium, atque hi XX. Articuli nihil aliud sunt, quam Προλεγομενα illa, quae in *Bibliis glossatis* v. g. *Lugduni 1545.* inscribuntur *Prothematica Glossae ordinariae*, quamvis non prorsus eodem ordine progrediuntur. A tertia Decade ipsa in *Genesin* Glossa orditur Textum majusculum jam hinc, jam inde charaktere minutiore, quemadmodum et inter lineas, stipans. Neque propterea cessat Divisio in Decades, ad quarum miniatos numeros passim Librarius in margine notavit: *Scinde t. id est textum, vel: Scinde sūn. Glo. id est, ut ego quidem interpretor: sensum vel sententiam Glossae.* Atque hanc quidem industriam intermisit a Cap. XLI. resumit vero cum *Exodo*, neque ab ea usque ad Cap. XXXVI. destitit. Magnificus fane fuerit, magni pretii et multorum Tomorum Adparatus Biblicus, si quidem socios Codex praesens habuit. At quo poterat ejusmodi opus contingere? Itaque

ridicule quidam de neglectu Bibliorum ante inventam Artem typographicam quiritati sunt. Ceterum dubium quoddam meum hic proponam. *Glossae* nostrae Autor passim *Walafridus Strabus* audit. *Sigebertus Gemblac.* *Anonymous Mellic.* et *Trithemius* Seculo IX. viciniores, dum de eo agunt, *Glossae* non meminere. In Codice praesenti inter autores alios ipse *Strabus* citatur. Praeterea, si quidem Autor ipse *Glossae* fuit, quid opus habuit eam ex ore *Rabani* aut ejus Commentariis, ut quidam tradunt, excipere? Citatur quidem in ea etiam *Rabanus*, sed longe maxima parte veterum PP. dictis constat. An deerant in celeberrimis *S. Galli, Fuldae et Augiae Divitis Asceteriis* hi fontes, quos *Walafridus*, ut erat vir doctus, per se adiret?

XLVII.

Codex chartaceus hung. Sec. R. 81 XV. Folior. 161. 4. charaktere atro crassiusculo perscriptus, et rubricis distinctus sequentes SS. Bibliorum Partes ad interpretationem vulgatam expressas continent: Ruth, Judith, Esther, et Machabaeis L. II. Caput VII. et Caput VI. a v. 18. Historiam nempe Matris et septem Filiorum, et Eleazari senis, Baruch, Daniel, et XII. Prophetas minores cum Hieronymi Prologo et notis Argumentis. Elocutio, ut quidem mihi linguae periti adfirmant, proba est. Ruth incipit: Egy bironac napiban midön a birac feiedelmeked-

nec

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 3458 (heute: Budapest)

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. II. Pars I. Wien 1799.

69

HIEROGRAPHICI.

70

nec vala lön ehség a földön. Azért
elméne ember Judanac Betlebeme
ból hogy zarandoklana Moabitidis-
nec videkeben ö feleségeuel es két
fiayual. &c. Vides adhiberi c fina-
le pro k, punctum supra e loco
accentus; ö vero per o quoddam
petiolatum, quod typo exprimere
non potui, repraesentatur. Epi-
stolae Paulinae lingua Hungarica
impressae fuere Cracoviae 1532.
8. Quatuor Evangelia Viennae
1536. 8. Novum Testamentum
Ujzigethini 1541. 4. Biblia in-
tegra Reformatorum Visolii 1590.
f. Catholicorum Viennae 1626. f.
Stephani Szanto sive Aratoris Ver-
sio V. T. nullibi comparet, neque
ea ad Nostrae aetatem ascendit
Auctore a. 1612. Olomucii de-
functo. Hanc igitur praesentem
summae raritatis esse, ipsum insu-
per Literatorum de ea silentium
evincit.

XLVIII.

R. 72 Codex membraneus lat. Sec.
XIV. Folior. 161. 8. per duas
columnas minutissime scriptus, rub-
ricis distinctus, et, ut adserit p. 1.
aliquando monachorum congrega-
tionis sancte iustine de padua depu-
tatus monasterio sanctorum Seueri-
ni et Sossii (sic) de neapoli, est Pars
Operis Biblici vulgatae interpre-
tationis sequentes Libros comple-
xa: Job, Parolas, Ecclesiasten,
Cantica, Sapientiam, Ecclesiasti-
cum, Prophetas majores et mino-
res. Omnes cum Hieronymi Pro-
logis, quorum qui in Ecclesia-

sten est, per Librarii errorem Jo-
bo subneftitur.

XLIX.

Codex membraneus lat. Sec. R. 73
XIV. Folior. 103. 8. est ejusdem
Operis Biblici Pars postrema, seu
Novum Testamentum, eodem mo-
do instrueta, ut praecedens. Actus
Apostolorum intercedunt inter E-
pistolas Pauli et Canonicas. I Job.
c. 5. utrumque Testimonium inte-
gre legitur; terrestre tamen coe-
lesti praepositum est. Ad calcem
Apocalypses nihil. Quid reliquis
horum Bibliorum Partibus factum
fit, dicere non habeo; jam enim
ita distractae Neapoli ad nos per-
venere.

L.

Codex membraneus lat. Sec. R. 3109
XIV. Folior. 369. 4. minute, sed
nitide perscriptus, et minio di-
stinctus hanc in Theca Notam
praeferit: *Iste Liber est Monaste-
rij S. Dorothee virg. ac mart.
Wienne. Et continet 2am par-
tem Biblie quem Magister Jero-
nimus Licentiatus decretorum fra-
ter eiusdem Monasterij professus
libenter voluit esse communem. I-
nitium igitur a Libris Salomonis,
quos alii consueto ordine, Praefa-
tionibusque Hieronymi instruēti
consequuntur. Macbabaeis praefat-
tur, ut solet, Raban. Maurus.
Testimonium triplex Job. I. c. 5.
ita conceptum est: Quoniam tres
sunt qui testimonium peribent in
terra. aqua sanguis et spiritus Cera-
sum:*